

ste 12 afleveringen
als men weet, één
or de abonné's van
groot aantal nieuwe
zien wij echter nog
enwe abonné's ont-
een aantal bij te
voor geruimen tijd
uwe abonné's heb-
en compleet te heb-
— hiervoor zal dan
chuldigd, en wel van

Reformatie" aboe-
2 reeds verschenen
zij deze verlangen
blad, verschijnende
uwe abonné's gratis.
LS ABONNEE OP
De Uitgevers.

EN
berg
N.V.

1939

en van de V.C.L.
t-programma 1939:

boek van den

a Marius Richters.

ers. Bevat tevens

Joris Praet
dt

niet-leden f2,25.

e, afgespeeld bin-

oms

vee volle eeuwen

tvangen:

een-staande moe-
opvoeding van

enes-Boldingh

ijf gulden gratis
ogus.

50 per kwartaal.

0 voordeel hebt.)

25 per kwartaal.

0 voordeel hebt.)

is nu zóo gere-
d, dat van nu af
extra behoeven
en dus gebonden
gebonden boeken

ddeld 3 boeken
vangt, komt het
betaalt:

naaid boek
onden boek
BIBLIOTHEEK!

stbare
or de
erven.

aanvraag gratis.

KAMPEN

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoëni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. v. Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herksen, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggkerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Vreeland; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijkenaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 58. — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f250 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f750 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Iets over het Joodsche probleem.
— Uit de Schrift: Twee zwaarden (Luk. 22:38). — Kerke-
lijk leven: Reisindrukken, IV. Over hetgeen bij de vereeni-
ging in 1892 is overeengekomen. Verschil in Schriftgeleef.
Dr L. A. Brunsting over Prof. Schilder. De Grootte Cate-
chismus van Zacharias Ursinus, XXVII. — Even parkeer-
Koninklijke Requisitie. — Pop. wetensch. schetsen: In
Kuyper's lijn, II. — Uit het Pol. en Soc. leven: Waarom
het gaat. — Zending en evangelisatie: De Chr. Boodschap
in een Niet-Chr. Wereld. — Stemmen uit onze kerken: Uit
de Goede Werken verzekerd. — Perschouw. — Boekbe-
spreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Iets over het Joodsche probleem.

I.

De oorzaak der verstrooiing.

De lezers hebben zeker wel eens gehoord of ge-
lezen van Ahasverus, den wandelenden Jood. De
naam Ahasverus komt het eerst voor in een
Duitsch geschriftje: Kurze Beschreibung und Er-
zählung von einem Juden, mit Namen Ahasverus,
anno 1602.

De schrijver, die zijn naam verzwiegt, deelt er
in mee, dat Jezus, toen Hij op Zijn kruisweg van
het gerechtshof naar Golgotha ging, gevolgd door
een joelende menigte, in een der straten voor het
huis van een zekeren Jood Ahasverus, vermoed
en uitgeput, tegen zijn deurpost even wilde rusten
en hem om een dronk waters ter verkwikking
vroeg, door dezen Jood ruw en onbarmhartig zou
zijn weggestooten met het woord: „Voort, voort,
godslasteraar, voor u geen rust!” En dat Jezus,
hem sterk aanziende, zou geantwoord hebben met
het ziel-doorvlammend woord: „Voorwaar Ik zeg u,
van nu aan zal er voor u geen ruste zijn! Gij zult
niet sterven, maar op aarde blijven tot Ik weder-
kom en gij Mij vindt!” Deze Jood zou een schoen-
maker in Jeruzalem geweest zijn. En sedert zou hij
nergens rust gevonden hebben, maar alle eeuwen
door rondzwerven over de gehele aarde.

‘Is een sage, een ongeloofwaardige legende.
Maar haar inhoud is in diepen zin zuivere waar-
heid. In die verdichte sage van den wandelenden
Jood wordt het droeve beeld van het zwerfend
Jodendom, zooals het na de verwoesting van Jeru-
zalem in 70 na Christus over den aardbodem rond-
dooft en geen rust vindt voor het hof van zijn voet,
toch wel zeer juist geteekend.

Het Joodsche volk is een wonderlijk volk, een
probleem, een raadsel voor de wetenschap. Het
kan alleen van uit de Schrift benaderd worden.
Bij haar licht kunnen wij er alleen iets van ver-
staan. Wat Ezechiël, zelf een der ballingen in
Babel, van het volk in ballingschap in den naam
des Heeren schreef: „En Ik verstrooide ze onder
de Heidenen en zij werden verspreid in de landen.
Ik oordeelde ze naar hunnen weg en naar hunne
handelinge”, geldt ook van de Joden in de ver-
strooiing.

Waar komt dat Joodsche volk toch vandaan?
Wat is zijn oorsprong?
Wie is zijn stamvader?
En waartoe is het door God bestemd?

Die oorsprong ligt in de eeuwige verkiezing
Gods. Mozes herinnert het de Israëlieten herhaal-
delijk weer: Zij mochten hun oorsprong niet ver-
geten. Zoo ook tijdens de woestijnreis in Deut. 7
vs 6-8: „Want gij zijt een heilig volk den Heere,
uwen God. U heeft de Heere, uw God verkoren,
dat gij Hem tot een volk des eigendoms zoudt zijn
uit alle volken, die op den aardbodem zijn”.
En waarom verkoren? Om zijn meerderheid, zijn

deugd of zijn verdienste? Neen, zegt Mozes: „De
Heere heeft geen lust tot u gehad, noch u ver-
koren om uw veelheid boven alle andere volken.
Want gij waart het weinigste van alle volken. Maar
omdat de Heere ulieden liefhad, en opdat Hij hield
den eed, dien Hij uwen vaderen gezworen had,
heeft u de Heere met een sterke hand uitgevoerd,
en heeft u verlost uit het diensthuis, uit de hand
van Farao, koning van Egypte”.

Die eeuwige verkiezing blijkt duidelijk uit de
roeping en afzondering van Abraham tot Israëls
stamvader. Wel komt hij uit de hoofdlijn der
menschheid op. Immers nadat het eerste men-
schengeslacht uit Adam vanwege zijn goddeloos-
heid in den zondvloed onderging, heeft God voor
de tweede maal de menschheid weer uit eenen
bloede doen voortkomen. Noach met de zijnen was
de eenige verkorene, die niet in den zondvloed
onderging. Uit hem werd de nieuwe menschheid
voor de tweede maal als een omgekeerde piramide
opgebouwd. Van Noachs zonen was Sem de ver-
korene. En uit Sem kwam Abraham voort.

Met Abraham komt er weer een „nieuw begin”.
Hij is de stamvader van Israël, dat van alle volken
is afgezonderd om de bijzondere Godsopenbaring
te ontvangen en te bewaren. Die afzondering is
echter slechts tijdelijk. Zij zal duren totdat de
Christus uit Israël zal geboren zijn. Want dan zal
het intermezzo, de particularistische tusschen-
periode van Abraham tot Christus, worden op-
geheven. En daaruit volgt dan nader, dat Abraham
niet slechts de stamvader van Israël, maar ook
„de vader der geloovigen”, niet alleen uit de
Joden, maar ook uit de Heidenen, is. Met de komst
van Christus en de uitstorting des Heiligen Geestes
op den Pinksterdag gaat de belofte, welke de
Heere hem gaf, toen hij uittoog naar Kanaän, in
vervulling: „en in u zullen alle geslachten des
aardrijks gezegend worden” Gen. 12:3. Die belofte
was reeds een heenwijzing naar de „nieuwe” of
„universalistische bedeeeling” der genade. Paulus
zegt dat zeer duidelijk in Gal. 3:8: „en de Schrift
tevorens (d.i. vooruit) ziende, dat God de Heidenen
uit het geloof zou rechtvaardigen, heeft tevoren
aan Abraham het Evangelie verkondigd, zeggende:
in u zullen alle volken gezegend worden”.

Die verkiezing en afzondering van het volk Is-
raëls nu werd door God verankerd in de verbonds-
sluiting met Israël op den berg Sinaï.

Daar verzekert de Heere door Mozes aan het
volk: „Nu dan, indien gij naastiglijk Mijner stem
zult gehoorzamen, en Mijn verbond houden, zoo
zult gij Mijn eigendom zijn uit alle volken, want
de gansche aarde is Mijne. En gij zult Mij een
priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn”.
Ex. 19:6, 7.

En als dan al het volk onder leiding van zijn
oudsten geijkelijk antwoordt: „Al wat de Heere
gesproken heeft, zullen wij doen”, Ex. 19:7, dan
ontvangt het de Wet des Heeren op twee steenen
tafelen, Ex. 20. Zoo kwam het onder de voorgif-
ten van de Wet, totdat het den Messias zou voortbre-
ngen, opdat Hij die beiden, Jood en Heiden, met
God in één lichaam verzoenen zou door het kruis,
de vijandschap aan hetzelfde gedood hebbende.
Ef. 2:16.

En wat heeft Israël met die verkiezing en af-
zondering des Heeren gedaan? Heeft het zijn theo-
cratisch voorrecht boven de Heidenen verstaan?
Heeft het den Heere alleen gediend en Zijn Wet
getrouw en in liefde onderhouden, gelijk het be-
loofd had? Wat is er van de aanvaarding en de
onderhouding van het Verbond zijnerzijds in de
volgende eeuwen terecht gekomen?

O zoo droevig weinig.

Ik ga u niet opsommen het zonden-register van
het volk tijdens de Woestijnreis, het Richteren-
tijdperk, het Koningschap en de Scheuring des
Rijks, toen de Heere het telkens met de roede der

omwonende volken tuchtigde. Na een oogenblik
van inkeer viel het telkens weer in zijn oude zon-
den terug, en zij „verwekten Hem tot toorn door
hunne hoogten en verwekten Hem tot ijver door
hunne gesnedene beelden. God hoorde het, en
werd verbolgen en versmaadde Israël zeer”, Ps.
78:58, 59.

Ik wijs u alleen op twee zonden, die wij
Israëls hoofdzonden zouden kunnen noemen en
oorzaak waren, dat de Heere het ten slotte onder
de volkeren verstrooide.

De eerste was de zonde van afgoderij en
beeldendienst. Lang te voren waarschuwde
de Heere door Mozes het volk voor Bondsbreuk,
voor afgoden- en beeldendienst. Hij dringt die ver-
maning aan met de waarschuwing, dat het tot straf
voor den afval van den Heere onder de Heidenen
verstrooid zal worden: „en de Heere zal u ver-
strooien onder de volken; en gij zult een klein
volksken in getal overblijven onder de Heidenen,
waar de Heere u henenleiden zal” Deut. 4:23-31;
28:62, 64; 29:22-28; 30:1-10; 31:16-18, 29.

Lang had de Heere geduld, tot het uiterste was
Hij lankmoedig. Maar eindelijk kwam het oordeel
in de straf der Ballingschap. Hij gaf het ter kas-
tiding aan Babel en Assyrië over. Die Balling-
schap was een tijdelijke verbanning uit het Be-
loofde Land, uit de gemeenschap met stad en
tempel en bovenal uit de gunst van God. Een
tuchtiging aan den „kleinen ban” gelijk, of het
weer tot den Heere en Zijn dienst zou terug-
keeren.

En bij die eerste kwam in de volheid des tijds
als tweede hoofdzonde de Christus-verwer-
ping.

Gij kent de droeve historie. Toen Pilatus met de
rechtspraak over Jezus verlegen, wijfelaar en twij-
felaar die hij was, in een van zijn zwakke oog-
enblikken het bekende tweetal stelde: Barabbas of
Jezus, om Jezus uit de handen der Joden te be-
vrijden, toen openbaarde zich de ziel van het af-
vallig Jodendom opeens in den vreeselijken eisch:
„Kruis Hem, kruis Hem... Zijn bloed kome over
ons en onze kinderen”, Matth. 27:17-25; Lukas
23:21.

Zij durven de verantwoordelijkheid voor Jezus'
kruisdood aan, omdat zij in hun schuldige ver-
blindheid wanen, dat dit bloed-vergielen geen zonde
tegen God is en geen straf meebrengt. Het moge
komen over ons en onze kinderen na ons. Door
dezen eisch werpt heel het oude Bondsvolk Israël
zijn Messias uit. Hier verklaart het niet langer
Gods volk te willen zijn.

Maar in den hemel staat het aangeschreven. En
het oordeel Gods over deze Messias-verwerping
zal weldra komen. Van dat oogenblik af stond
het gebouw van Israëls volksbestaan te wankelen
op zijn fundamente. Jezus zelf had het reeds aan-
gekondigd: „Maar wanneer gij zult zien, dat Jeru-
zalem van heillegers omsingeld wordt, zoo weet
alsdan, dat hare verwoesting nabij gekomen is...
Want er zal groote nood zijn in het land en toorn
over dit volk. En zij zullen vallen door de scherpte
des zwaards, en gevankelijk weggevoerd worden
onder alle volken; en Jeruzalem zal van de Hei-
denen vertreden worden, totdat de tijden der Hei-
denen vervuld zullen worden”, Luk. 21:20-24.

Het droevig einde van Israëls volksbestaan was
dan ook spoedig daar. Ruim 30 jaren na de Mes-
sias-verwerping brak het oordeel des Heeren door
de verwoesting van Jeruzalem in 't jaar 70 na
Christus over Israël los. Aan het zelfstandig volks-
bestaan werd voor goed een einde gemaakt. Maar
de Joodsche natie was er niet door vernietigd.
Van nu aan kwam Israël voorgoed in de Diaspora
of verstrooiing. In 2 Maccabeën 1:27 is er ook
reeds van de „verstrooiden” (de diaspora) sprake.
Nehemia bidt daar: „Brenge ons verstrooiden
weder tezamen; verlos degenen, die onder de hei-

denen dienen moeten". Bedoeld zijn daar de verstrooiden, die na de Ballingschap in Egypte woonden. Ook in Joh. 7:35 is er van „de verstrooide Grieken", d.i. de Joden, die tengevolge der ballingschap buiten het erfland der Vaders woonden, sprake; en in Jak. 1:1 van „de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn", d.i. van Israël in geestelijken zin, het vernieuwde Israël, dat uit bekeerde Joden, die in Syrië woonden bestond. Maar na de verwoesting van Jeruzalem komt het met den vloek des Heeren beladen in de eigenlijke en eeuwenlange verstrooiing onder de volkeren der aarde.

Dr A. Kuyper schreef in Om de Oude Wereldzee, in 't hoofdstuk over Het Joodsche probleem: „Israël onder de Volken is en blijft een providentiële wonder voor wie in de profetieën geloof, een onoplosbaar raadsel voor wie ze verwerpt. Een volk van nog geen vier miljoen in het getal, omringd door de Philistijnen, Edomieten, Moabieten, Ammonieten, Pheniciërs en Syriërs vlak op zijn grens; en bedreigd, aangevallen en ten ondergebracht door Assyriërs, Babyloniërs, Grieken, Perzen, Egyptenaars en Romeinen, is uitgezwerm naar alle windstreken tot diep in het hart van Azië, langs heel Afrika's noordkust, heel Europa over, tot in Amerika, en zelfs tot in Australië. Het is in die uitzwerming verviervoudigd in aantal. Het heeft de hardste en wreedste vervolgingen doorstaan. En terwijl niet alleen Philistijnen, Pheniciërs, Moabieten en Ammonieten, maar ook Assyriërs en Babyloniërs, als rijk en als volk, spoorloos verdwenen zijn, heeft uit de volkerenmassa, in wier midden Israël opkwam, alleen het Joodsche volk zich als natie, als samenghangend geheel, weten te handhaven, nu reeds 30 eeuwen lang, en beschikt, dank zij zijn talent en geldmacht, thans nog over een wereldpositie, die allerwegen ontzag, soms zelfs schrik en angst inboezemt, en een algemeene contra-actie in het anti-semitisme deed opkomen."

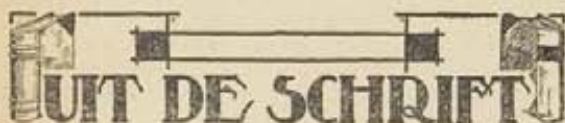
Wij staan bij het Jodendom dus wel voor verschillende vragen.

Na dit inleidend artikel over de Verstrooiing der Joden en haar oorzaak hoop ik de volgende punten (behoudens eenige wijziging) achtereenvolgens te behandelen:

iets over het Anti-semitisme,
de motieven voor de Jodenvervolgung,
de onuitroeibaarheid der Joden,
ons oordeel over de vervolgingen,
de bedoeling van het Zionisme,
of God Kanaän aan de Joden heeft terugbeloofd,
de bekeering der Joden en al of niet afzonderlijke kerkformatie.

Z.

JOH. J.

Twee zwaarden.

En zij zeiden: Heere! ziehier twee zwaarden. En Hij zeide tot hen: Het is genoeg. Luk. 22:38.

Naar deze woorden verwees de bekend geworden bul Unam Sanctam (1302) van Bonifatius VIII, die de pauselijke macht ontvouwde: twee zwaarden zijn haar toevertrouwd, een geestelijk en een tijdelijk. „Want toen de apostelen zeiden: ziehier twee zwaarden, n.l. in de kerk, wijl de apostelen spraken, toen heeft de Heere niet geantwoord, dat dit te veel was, maar dat het genoeg was. Voorzeker verstaat hij, die ontkent, dat de pauselijke macht ook een tijdelijk zwaard voert, het woord des Heeren slecht, dat Hij sprak: keer uw zwaard weer in zijn scheede. Beide zijn dus in de macht der kerk: een geestelijk en een stoffelijk zwaard. Maar wel is waar zoo, dat het laatste vóór, het eerste echter dóór de kerk moet worden gehanteerd. Het geestelijke door de priesters; het stoffelijke door de hand van koningen en krijgvoerders, maar dan toch naar den wil van den paus, en zoolang hij het dult." De bul gaat zelfs zoo ver, dat het geloof aan de absolute macht van den paus voor alle schepselen noodzakelijk tot zaligheid wordt genoemd. Het is zeker wel de diepzinnige ironie der historie, dat met dezen paus de pauselijke macht haar toppunt bereikt had, en de Avignonsche ballingschap, straks het pauselijke schisma, volgden, met alle daarmee gepaard gaande verbastering van het pausdom. Toch bracht zelfs de jongste keuze van een nieuwen paus de leer der twee zwaarden weer in herinnering. Nog steeds is Rome niet slechts geestelijk, maar ook wereldlijk georiënteerd; en bij zijn kroning is het ook dezen nieuwen paus weer toegeroepen: „Weet het wel, dat gij zijt de vader van koningen en keizers, de gebieders der volkeren, de stedehouder van onzen Heer en Heiland Jezus Christus op aarde!" Nog in 1886 werd uitgesproken: „De paus is de eenige, zelfstandige autoriteit, alle anderen zijn slechts afgeleide majesteiten." Dit alles ligt diep in de Roomsche kerkleer verankerd, en heeft beteekenis voor de tegenstelling van Rome en de Reformatie, al

schenken we daar tegenwoordig helaas niet zooveel aandacht meer aan.

Het dunkt ons voor Rome een pijnlijke zaak, dat rustige overdenking van de woorden der discipelen over de twee zwaarden toont, dat ze in onverstand gesproken werden. Hoe menigmaal Jezus ook reeds over Zijn lijden en sterven gesproken had, en daarbij steeds ook weer in het licht gesteld had, dat zij, de discipelen, achter Hem zouden komen op den kruisweg, en den drinkbeker zouden drinken, dien Hij nu dronk, en met den doop gedoopt worden, waarmee Hij thans gedoopt werd, nog steeds verstonden zij Zijn woorden niet, noch den ernst der tijden. Ze wilden strijden voor Jezus; met Hem in de gevangenis, en in den dood gaan; en ze verstonden niet, dat Jezus moest overgeleverd worden in de handen der zondaren, en gedood worden; en nog veel minder, dat het hún straks evenzoo zou vergaan. Ze moesten dat echter toch weten. De tijd voor dit alles was reeds zeer nabij. De ure was gekomen, en de macht der duisternis; niet slechts voor Jezus, maar ook voor de Zijnen. Ze zouden het nu heel spoedig ondervinden. Daarom zei Jezus het hun nogmaals, in eindeloos geduld; nu met een tegenstelling, om het onderscheid van vroeger en thans goed te doen uitkomen. Vroeger konden ze op reis gaan zonder geld en allerlei reisbenodigdheden; de menschen ontvingen hen gaarne en hartelijk, gul en gastvrij, juist als discipelen van Jezus, den grooten leeraar en wonderdoener. Maar nu staat het volk gansch anders tegenover Hem. Hij heeft de massa teleurgesteld, omdat Hij geen aardsch koninkrijk bracht; geen macht en geluk hier op aarde; geen verlossing van de vijanden; maar alleen zaligheid en zondevergeving, en een geestelijk koninkrijk. Teleurgesteld zal het volk van nu aan geen Hosanna meer roepen, maar kruis Hem schreeuwen, en wie bij Hem behooren zullen van nu aan dezelfde vijandschap ontmoeten. Daarom moeten de discipelen er op bedacht zijn, van nu aan voor zichzelf te zorgen, niet alleen voor hun voedsel en onderhoud, maar zelfs voor het behoud van hun leven. Bij de onweerstandelijk opkomende vijandschap tegen Jezus en de Zijnen, gaat zelfs hun leven gevaar lopen. Ze zullen dit nu eerst aan Jezus zien.

Treuren de discipelen over deze veranderde verhoudingen? Zijn ze er verbaasd over? Begrijpen ze maar niet, waarom alles nu zoo loopt? Gaat het zoo dwars tegen hun verwachtingen in? Laten ze er dan toch oog voor krijgen, dat het reeds vanouds alzoo voorzeggd was door Gods Woord, en dat dit alles niets anders is dan de vervulling van de Schriften tot het einde toe. Alles moet volbracht worden tot het einde wat Gods Woord voorzeggde. Ook Jezus' leven moet zóó ten einde toe verlopen. Dit is de eenige maastaf voor Zijn leven. Maar als Hij heengaat als een misdadiger, dan zullen zij in Zijn lot deelen. De tijden worden nu zeer ernstig. En dat is naar Gods wil en welbehagen, naar Zijn raad en plan, in de Schriften geopenbaard.

Maar de discipelen realiseeren zich dit alles niet, en, waar Jezus over een zwaard sprak, dat ze zouden moeten koopen, antwoorden ze volijverig, als trouwhartige kinderen, in onverstand: „Heere! ziehier twee zwaarden!" Ze vinden het prachtig, Jezus te kunnen toonen, dat ze niet geheel onvoorbereid zijn; en ze bemerken zelf niet, dat ze hier weer even kinderlijk over zwaarden praten, als eens over brooden, toen Jezus hen gewaarschuwd had voor den zuurdeesem der Farizeë. Matth. 16:5-12.

Jezus antwoordde kort: „Het is genoeg". Ze behoeven zich daar nu verder geen zorgen over te maken. Zoo is het wel goed. Zoo is het voldoende. Ze behoeven niet naar méér wapenen uit te zien. Ze zullen het heel spoedig wel ondervinden en wat er nu geschiedt gaat, en dat zal hen leeren. Dan zullen ze Jezus' woorden beter verstaan. Er was nog zooveel, dat ze nu nog niet verstonden, maar later uit de feiten leeren zouden, Joh. 13:7; Jezus moest in dezen tijd nog wel meer maar kort afdoen, waarover hun later het licht zou opgaan, Joh. 18:12v. Daarom maakt Jezus hier thans ook, met enkele woorden, een einde aan het gesprek. Hij haast niet, en overhaast nooit. Hij heeft het hun gezegd; straks zullen ze 't gaan ervaren, dat Hij, en zij met Hem, met de misdadigen gerekend worden. Zijn leven was lijden tot het diepste punt toe, om der zonden wil. De discipel is niet boven den meester, noch de dienstknecht boven zijn heer; het zij den discipel genoeg, dat hij worde gelijk zijn meester, en de dienstknecht gelijk zijn heer. Indien zij den Heer des huizes Beëlzebul hebben geheeten, hoeveel te meer Zijne huisgenooten, Matth. 10:24v. Daar heeft Jezus de Zijnen bij het afscheid nog telkens weer aan herinnerd; hier en ook Joh. 15:20.

Het blijkt moeilijk te leeren voor de menschen, dat dit leven lijden moet zijn vanwege de zonde, naar Gods wil. Wij allen grijpen naar heerlijkheid en heerschappij; en het dienen en zichzelf overgeven ligt ver van ons af. Het is niet alleen Rome, dat nog altijd twee zwaarden voeren wil, maar ook wij laten ons gaarne gelden. Het eschatologisch leven in spanning en verdrukking, als gasten en vreemdelingen op de aarde, ruilt elk mensch van

nature gaarne in voor een leven, waarin wij het reeds gegrepen hebben, en waarin we er reeds zijn! Het blijft de groote verzoeking, of we in geringheid en dienst, in lijden en strijden kunnen wachten op onzen Heer, totdat Hij ons tot koningen en priesters Gode en den Vader maakt. Wij kunnen het vaak niet. Jezus kon het wel. Tot het einde. En Gode zij dank: Zijn leven in lijden en sterven tot het einde bedekt onze tekortkomingen hierin.

E. V.

A. R.

Reisindrucken. (IV.)

Over „Jeruzalem" en omgeving.

Zooeven ben ik de Mississippi-rivier gepasseerd. Als kind had ik voor dien naam altijd een onbestemden eerbied. En nu ik in het vóór-Mississippi-gedeelte van de route Chicago—Newton (want ik ben op weg naar Pella, de Scholte-stad, alwaar ik morgen driemaal hoop te preeken), enkele brieven heb afgedaan, kan ik eindelijk weer eens wat gaan schrijven voor „De Reformatie". 't Is al weer heel lang geleden, dat ik 't deed; en de laatste copie is me reeds gedrukt onder de oogen gekomen; want tot mijn eigen verrassing kan ik om blad hier geregeld lezen, waarheen ik ook reis, zonder dat 't me van Goes wordt toegezonden. Schrijven was evenwel eerder me niet mogelijk. 't Is hard werken geweest, maar ook mooi werken.

Dat ik in Grand Rapids aangekomen was, begrepen de lezers reeds. Daar is de Theol. Hoogeschool van onze zusterkerk. Mijn hart klopte dus van puur broederbloed. Hoe zou 't zijn? Zou ik er op mijn gemak zijn? Na de van uit Nederland geëfende invloeden van verdachtmaking.

Op die vraag zou ik anders dan vroolijk moeten antwoorden, wanneer ik tegen den zesden hoogleeraar te Kampen of tegen 't promotierecht van Kampen was. Voor wie tegen die beide is, moet Grand Rapids wel een oord zijn om spoedig te verlaten. Stel u voor: ze hebben daar zomaar zes volledige theologische professoren! En dat aan een school, die uitgaat van een veel kleinere kerkengroep, dan de Nederlandsche Gerl. Kerken zijn! Een school, die thans een aantal studenten heeft, dat, zelfs als ik de dominees-studenten (!!!) o schrik van menigen nederlander!) meereken, veel geringer is dan het aantal der te Kampen ingeschrevenen. De broeders, die nu al vast den zesden hoogleeraar te Kampen tegenwerken (ik had er pas op gerekend tegen synodetijd, maar helaas, ik las prof. Greijdanus' opmerkingen contra prof. Grosheide's ijvering dienangaande) zouden hier zich dus wel wat ongemakkelijk voelen. Ondergeteekende evenwel niet. Integendeel, ik heb respect voor een betrekkelijk kleine kerkengroep, die haar eigen school goed en ruim en onbenepen verzorgt, en geen last van tegenwerking heeft. En dan dat promotierecht! We hebben 't vaak vernomen, dat een opleidingschool, die van de kerken uitgaat, niet meer doceeren of in geen vak meer examineeren mag, dan net precies voor de kerkelijke bediening noodig is; ze moet strikt blijven staan bij wat iemand noodig heeft, om predikant te worden. Mondjesmaat. Maar wie zóó redeneert, die zou al wederom hier in Grand Rapids zich zwaarlijk begeven. Stel u nogmaals voor: de faculteit (aldus heet het college van theologische hoogleeraren hier zóó maar), verleent niet minder dan TWEE wetenschappelijke graden, die men NIET noodig heeft, om predikant te kunnen worden. Wat is dat nu, o gij Nederlandsche broeders, zusters, wat is dat nu: afval of ontwijking? Wie vóór: „afval" stemt, moet voorloopig maar niet naar Grand Rapids toe; misschien is zelfs prof. Hepp dat met me eens. Maar wie met mij stemt vóór: „ontwijking", die kan hier in Grand Rapids onbekommerd ademen. Hetgeen ik dan ook dankbaar gedaan heb. Ik hoop nu maar, dat prof. dr V. Hepp als mede prof. dr H. H. Kuyper, die de punten, waarin ik van hen verschil, nog al van betekenis bleken te achten, óók voor de broeders van Grand Rapids, zoo langzamerhand de punten van verschil tusschen hen zelf en „de leiders der Chr. Ref. Church" óók eens van betekenis zullen blijken te achten voor de broeders en zusters in Nederland. Want één ding is zeker: de zwarte vonnissen, die in Nederland (als 't over Kampen ging) geveld zijn over een practijk, als in Grand Rapids doorkalm gevolgd wordt, zijn tienmaal scherper, en honderdmaal taaier, dan de vonnissen, die ik in achter mijn rug geschreven brieven heette geveld te hebben over de meeningen van particuliere personen inzake de gemeene gratie (één er van heb ik al gelezen).

O, o, nu draaft hij door, hoor ik iemand zeggen. Maar deze iemand vergeet, dat bij de debatten over Kampen's promotierecht de Heere Christus zelf betrokken is geworden. Niet, dat sommige menschen het niet verkozen, maar dat de Heere het niet wilde, is aan ons verteld. Zoodat ik maar zeggen wil, dat „De Heraut" en „Credo" thans best eens kunnen gaan schrijven over de geschilpunten, die Zij hebben met „de leiders der amerikaansche kerk". Verandering van spijt doet hun lezers eten. Misschien wordt tegen prof. Aalders' voorgenomen bezoek aan Amerika dan óók wel bezwaar ingebracht. Want het gaat natuurlijk alles recht en billijk en vooral: open toe!

Maar deze iemand vergeet, dat bij de debatten over Kampen's promotierecht de Heere Christus zelf betrokken is geworden. Niet, dat sommige menschen het niet verkozen, maar dat de Heere het niet wilde, is aan ons verteld. Zoodat ik maar zeggen wil, dat „De Heraut" en „Credo" thans best eens kunnen gaan schrijven over de geschilpunten, die Zij hebben met „de leiders der amerikaansche kerk". Verandering van spijt doet hun lezers eten. Misschien wordt tegen prof. Aalders' voorgenomen bezoek aan Amerika dan óók wel bezwaar ingebracht. Want het gaat natuurlijk alles recht en billijk en vooral: open toe!

1) Een term uit het door De Heraut overgenomen Banner-artikel.

Maar
lingen,
niet den
een nab
Trouw
wel st
la Gran
zoo bang
een slag
gratie? V
om al c
kan hij
Want
debat, di
en predi
het gebo
heeft
gaderin
ook op l
heele
alge
matis
wederleg
leeraar
was mij
form
niet
1924. C
en acht
lingen (C
het achte
amerika
schen de
hoop, des
ter zake
zoet vro
zeker ik
Ik ben b
nauwkeu
toogen,
Kamper
dat de k
zullen ze
Hepp te
daar is
bezorgd?
Ergo:
Grand E
uitbouw!
In dat
meene gr
Gods wil
vereenig
ten ver
heel erg,
dat óók
schilt.
Intusse
Mississi
mogen w
daarom
blijf in G
ken voor
amerika
de betee
tot „bez
cist heeft
wachten
deeren; e
minder
d' rüber.
teur „n
figuere n
maal zul
dus van
dat gaan
apreken
achterbak
Banner"
En dan
eigen gel
geloopen
sena één
lang vóór
lid is, da
den Bann
aan één
Althans,
Wil ik
geteekend
niet behc
leiders d
tot nu to
den. Ma
U is hee
Erdman
uw tour
zich getr
gedraagt
maar ook
Vreemd,
Banner-r
Beets in
nen mede
wien u
kende. Ik
soreable
telijk var
uit eigen
kort gele